

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-329

від 21 квітня 2020 року

Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

Асоціація міст України розглянула проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо відновлення пільг у зв'язку з рішенням Конституційного Суду України № 12-р/2018 від 18 грудня 2018 року та уточнення окремих положень» (реєстр. № 3222 від 16.03.2020) (далі – Законопроєкт), який знаходиться на розгляді Комітету.

Законопроєктом пропонується надати право пільгового проїзду усіма видами міського, приміського та міжміського транспорту: учасникам війни; громадянам, членам сімей військових, які загинули (пропали безвісти) або померли; особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною. Також, Законопроєктом надається доручення Уряду подати на розгляд Парламенту пропозиції щодо внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік», необхідних для реалізації цього Законопроєкту.

Асоціація міст України в цілому підтримує підвищення соціальної захищеності громадян, в той же час повідомляє.

Законопроєктом покладаються додаткові видатки на місцеві бюджети без надання відповідних фінансових компенсаторів у сумі 3,7 млрд гривень

Законопроєктом пропонується надати право на пільговий проїзд приблизно 497,8 тис осіб (станом на 01.08.2019 чисельність учасників війни – 349,7 тис осіб; членів сімей військових, які загинули (пропали безвісти) або померли – 148 тис осіб). За даними Держстату в середньому по Україні у березні 2020 року проїзд у міському транспорті становив 5,39 гривень. Якщо враховувати запропонований Урядовою постановою від 14.03.2018 № 196 мінімальний соціальний норматив кількості поїздок на місяць (30 поїздок), то для організації пільгового проїзду в міському та приміському транспорті потрібно приблизно **966 млн грн в рік**. За даними суб'єкта законодавчої ініціативи для організації пільгового проїзду в міжміському транспорті необхідно **2,8 млрд грн в рік**. Тобто, реалізація Законопроєкту потребує **3,7 млрд грн з місцевих бюджетів**.

Зазначаємо, що відповідно до частини третьої статті 142 Конституції України витрати органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади, компенсуються державою. В той же час у Законопроєкті не

визначено джерела покриття зазначених видатків, що суперечить також статті 91 Регламенту Верховної Ради України.

Законопроект ставить пільгові категорії громадян у залежність від спроможності місцевих бюджетів

Відповідно до статті 91 Бюджетного кодексу України органи місцевого самоврядування можуть здійснювати фінансування пільгового проїзду окремих категорій громадян, тобто передбачено **фінансування в межах спроможності місцевих бюджетів**. В той же час, пільги, передбачені Законопроектом, діють за принципом екстериторіальності і не можуть залежати від доходів місцевих бюджетів. Не у всіх сіл, селищ, міст, об'єднаних територіальних громад, є кошти для організації пільгового перевезення. А в разі неможливості забезпечити пільгу, в територіальній громаді суттєво зросте соціальне напруження.

Законопроект не вирішує питання фінансування пільгового проїзду за рахунок коштів держбюджету, як це пропонує суб'єкт законодавчої ініціативи

АМУ підтримує ідею Законопроекту здійснювати фінансування пільгового проїзду за рахунок коштів державного бюджету. Це відповідає загальній логіці розподілу повноважень та ресурсів: хто встановлює пільгу – той її фінансує. Проте, прикінцеві положення Законопроекту, якими доручено Уряду подати на розгляд Парламенту пропозиції щодо внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік», необхідних для його реалізації, зовсім не гарантують фінансування вищезазначених гарантій в цьому та наступних роках. Навіть якщо Уряд подасть Парламенту на розгляд відповідні зміни до держбюджету, Парламент може їх не ухвалити.

АМУ пропонує:

- Законопроектом внести зміни до законів України, закріпивши фінансування пільгового проїзду за рахунок коштів державного бюджету, та
- одночасно із Законопроектом подати проект Закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України, закріпивши фінансування пільгового проїзду за рахунок коштів державного бюджету.

Враховавши пропозицію АМУ:

- держава виконає свій обов'язок щодо фінансування пільгового проїзду;
- громадяни зможуть повноцінно реалізувати своє право на пільговий проїзд не залежно від місця проживання.

Враховуючи вищезазначене, АМУ не підтримує Законопроект № 3222 у чинній редакції та пропонує Комітету повернути його автору законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Виконавчий директор Асоціації

О. В. Слобожан